

Cíle: práce s textem, skupinová práce, diskuze, prohloubení informací o životních příbězích Romů, práce s fakty, práce s emocemi, práce s dobovými médii, hledání souvislostí mezi vzpomínkami jednotlivce a historickými událostmi

Věková kategorie: 8. a 9. ročník, střední škola

Čas: 2 vyučovací hodiny

Pomůcky: příběh rodiny Stojků- Horvátů vytištěný pro všechny žáky nebo do dvojic, dataprojektor, připravené fotokopie článku Učitelka k promítnutí

Průběh:

Sdělte studentům, že v dnešní hodině budete pracovat s příběhem rodiny ze skupiny olašských Romů – Lovárů, která byla násilně usazena v 50. letech 20. století v Žatci.

Na úvod se zeptejte studentů, jak se podle nich v době komunismu dotýkala Romů politika asimilace? Znali by některá opatření, která nejvíce ovlivnila život Romů? Pokud neodpoví správně, představte jim dopad Zákona o zákazu kočování na život Romů.

Společně si přečtěte text.

Pak vyzvěte studenty, aby stručně shrnuli příběh rozšířené rodiny Stojků a Horvátů.

Jak se jim asi žilo? Jak mohli vnímat české úřady?

Nyní promítněte studentům na tabuli či plátno pracovní list – fotokopii článku Učitelka z roku 1959. I když je článek špatně čitelný, je psán jako vyjádření díků učitelce, která se v Žatci agilně zapojila v nově vznikající škole pro cikánské děti do jejich převýchovy. Mezi její žáky patřily také děti rodiny Stojků – Horvátů z našeho příběhu, například Marie Stojková, která byla dcerou Barbory Stojkové a Juraje Horváta.

Přečtěte si společně čitelné odstavce článku na pravé straně, které popisují učitelčinu interakci s Máňou.

Ptejte se studentů: Jak na vás článek působil? Jak se asi cítila Máňa ve škole? Čemu musela čelit? Jaké příklady praktikování politiky asimilace v článku najdete? Jak je můžeme hodnotit z dnešního hlediska?

Pozastavte se nyní nad zmiňovaným agitováním učitelky na změnu odívání. Sdělte jim, že pro olašské Romky představuje tradičně (a až do dnešní doby) dlouhá sukně tradiční a zároveň jediný přípustný oděv pro ženy, který je zároveň symbolem počestnosti – naopak krátká sukně či kalhoty jsou vnímány jako zostuzující oděv, příliš odhalující ženské tělo. Součástí politiky asimilace na místní úrovni byl právě nátlak na olašské ženy vzdát se tradičního oděvu.

Na závěr diskutujte nad jinými momenty z textu nebo novinového článku, které studenty zaujaly.